

Pijnbestrijding na de operatie door middel van een ruggenprik (epiduraal)

Binnenkort wordt u geopereerd. De medisch specialist die zorgt dat u een operatie kunt ondergaan, is de anesthesioloog, vroeger anesthesist of narcotiseur genoemd. Deze arts zorgt ook voor de pijnbestrijding na de operatie. Met u is afgesproken tijdens het preoperatieve spreekuur dat u pijnbestrijding krijgt na de operatie door middel van een slangetje in de rug (ruggenprik).

Wat is een epidurale pijnbestrijding?

Met epidurale pijnbestrijding wordt door middel van een ruggenprik een dun slangetje in de rug geplaatst. Dit slangetje ligt in de wervelkolom buiten de hersenvliezen. Door de epiduraal katheter (het slangetje) worden continu pijnstillers door middel van een spuitpomp toegediend. De epiduraalkatheter wordt over de rug naar de schouder geleid en vastgeplakt met pleisters. Meestal is de epidurale pijnbestrijding ongeveer 4 dagen nodig. Dit is afhankelijk van uw herstel en het type operatie. In overleg met het pijnteam wordt de epiduraalkatheter verwijderd. Dan worden ook vervangende pijnstillers afgesproken. Het kan voorkomen dat de verdoving onvoldoende is, zich verspreidt naar alleen de linker- of rechterzijde van het lichaam of dat niet het hele operatiegebied verdoofd is. De verpleegkundige zal dan contact opnemen met het pijnteam. Het pijnteam zal komen om te beoordelen welke maatregel er eventueel genomen moet worden.

Door de pijnstillers die u krijgt toegediend kan het voorkomen dat een gedeelte van een been of arm of beide benen of armen doof aanvoelen. Het kan het ook voorkomen dat er krachtverlies optreedt in een of beide benen of een of beide armen. Na aanpassing van de pompsnelheid zal de kracht terugkeren en het dove gevoel minder worden. De opzet is dat u acceptabele pijn heeft, maar wel uw benen en armen kunt bewegen. Wanneer het langer duurt dan verwacht voordat het gevoel en de kracht terugkomen in de benen of armen of bij heftige pijn in de rug, zal zo nodig verder onderzoek plaatsvinden naar de oorzaak.

Voor het plaatsen van de epiduraalkatheter wordt u naar de holding van de operatiekamer gebracht. Om de katheter in de rug te plaatsen moet u met een zo bol mogelijke rug op de rand van het bed komen zitten of in bed gaan liggen. Een anesthesiemedewerker zal u daarbij helpen en bij u blijven. De rug wordt gedesinfecteerd en de plek waar de anesthesioloog gaat prikken, wordt eerst verdoofd. U voelt daarna, hoogstwaarschijnlijk, alleen nog dat er op uw rug geduwd wordt. Het inbrengen van de katheter is niet pijnlijk. Soms komt het voor dat u een zogenaamd 'stroomstootje' voelt. Dit trekt gelijk weer weg. Als de epiduraalkatheter op de goede plek ligt, wordt er een proef verdoving gegeven.

Na de operatie

Op de uitslaapkamer wordt de pijnstilling gecontroleerd en zo nodig bijgesteld.

Pijn en pijnstilling na de operatie

Het hebben van veel pijn na een operatie kan het herstel in de weg staan. Meestal is de

Bezoekadressen:

Meander Medisch Centrum
Maatweg 3
3813 TZ Amersfoort

Locatie Baarn
Molenweg 2
3743 CM Baarn

Locatie Barneveld
(Medisch Centrum de Burgt)
Nederwoudseweg 17
3772 TD Barneveld

Locatie Leusden
(Medisch Centrum de Mulderij)
De Mulderij 2
3831 NV Leusden

Locatie Nijkerk
(De Nije Veste)
Oranjelaan 104
3862 CX Nijkerk

Postadres:

Postbus 1502
3800 BM Amersfoort

Telefoonnummers:

Algemeen: 033 – 850 50 50
Afspraken: 033 – 850 60 70

KvK Gooi en Eemland:

32082917

www.meandermc.nl

pijn direct na de operatie het hevigst en neemt dan in de eerste dagen geleidelijk af. Iedereen is anders en reageert anders op pijn.

Pijnregistratie

De beleving van pijn verschilt van persoon tot persoon. Omdat wij de pijnbestrijding zo goed mogelijk willen afstemmen op uw pijnbeleving, wordt de pijn op de verpleegafdeling gemeten en geregistreerd.

Er bestaat helaas geen thermometer voor pijn. Het is om die reden dat wij alle patiënten op de verpleegafdeling dagelijks drie keer vragen een cijfer toe te kennen aan de mate waarin zij pijn beleven. U bent de enige die kan vertellen of u pijn heeft en hoe erg die pijn is. Veel mensen vinden het moeilijk om aan anderen uit te leggen hoeveel pijn zij hebben. Dat is heel begrijpelijk; een ander kan uw pijn immers niet voelen. Het geven van een cijfer kan daarbij helpen. Hieronder leest u hoe dat in zijn werk gaat.

Pijn meten door middel van cijfers

Dagelijks komt een verpleegkundige vragen of u uw (eventuele) pijn een cijfer wilt geven tussen 0 en 10. 0 betekent geen pijn en 10 is de ergste pijn die u zich voor kunt stellen.

U kunt nooit een verkeerd cijfer geven. Het gaat immers om de pijn die u ervaart en pijn is een persoonlijke ervaring. Als u bijvoorbeeld denkt dat uw pijn een 5 is, dan geeft u een 5, ook al denkt u dat een ander daar misschien een 3 of 7 voor zou geven. Als u geen pijn heeft, geeft u dat aan met een 0. Heeft u weinig pijn dan kunt u dat aangeven met een cijfer tussen de 1 en de 4. Als u veel pijn heeft, geeft u een cijfer tussen de 7 en de 10. Als het geven van een cijfer toch moeilijk blijkt te zijn, kunt u gebruik maken van een 'meetlatje' voorzien van een schaalverdeling. De verpleegkundige heeft deze 'meetlatjes'. Hieronder ziet u een voorbeeld:

Fig. 1 Voorzijde 'meetlatje'

Fig. 2 Achterzijde 'meetlatje'

Behandeling van de pijn

Aan de hand van de pijncijfers kan de verpleegkundige samen met u bepalen of de pijnbestrijding voldoende is. Is dit niet het geval dan kan de verpleegkundige met het pijnteam en/of uw specialist overleggen. Misschien is het niet mogelijk de pijn helemaal weg te nemen. Wel hopen wij samen met u de pijn terug te dringen naar een voor u acceptabel niveau. U voelt zich daardoor beter en dat komt weer ten goede aan uw genezingsproces.

Belangrijk

Voor een goed herstel geldt dat doorademen, ophoesten en bewegen belangrijk zijn. Pijn mag hiervoor geen belemmering zijn. Het is daarom belangrijk dat u de verpleegkundige laat weten hoe het met de pijn is en of de pijnstillers goed helpen. Hierdoor kan de pijnmedicatie indien nodig, tijdig aangepast worden. Hoe langer u wacht met het melden van de pijn, hoe moeilijker het is de pijn te bestrijden. U hoeft dus niet te wachten tot een verpleegkundige u vraagt om uw pijncijfer te geven. U kunt op elk moment met de verpleegkundige en/of de zaalarts uw pijnklachten bespreken.

Tot slot

Het is belangrijk dat u goed op de hoogte bent van wat er te gebeuren staat. U kunt altijd telefonisch informatie krijgen. Daarvoor kunt u de preoperatieve poli bellen (via het algemene telefoonnummer 033- 850 50 50). Als u niet naar de preoperatieve poli hoeft te komen, maar u wilt wel graag een gesprek met een anesthesioloog, dan kunt u daarvoor een afspraak maken op de preoperatieve poli.

febr_2016